

KOMISARZ WYBORCZY W WAŁBRZYCHU

DWB –872 - 20 /12

Informacja o uprawnieniach osób niepełnosprawnych uprawnionych do udziału w referendum gminnym w sprawie odwołania Burmistrza Miasta Kłodzka oraz Rady Miejskiej w Kłodzku przed upływem kadencji, zarządzonym na dzień 21 października 2012r.

Komisarz Wyborczy w Wałbrzychu, w związku z referendum gminnym w sprawie odwołania Burmistrza Miasta Kłodzka oraz Rady Miejskiej w Kłodzku przed upływem kadencji, zarządzonym na dzień 21 października 2012 r. informuje o uprawnieniach osób niepełnosprawnych uprawnionych do udziału w referendum, przewidzianych w przepisach ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112 z późn. zm.) w związku z art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 15 września 2000r. o referendum lokalnym (Dz. U. Nr 88, poz. 985 z późn. zm.) a także w Postanowieniu Nr 3/12 Komisarza Wyborczego w Wałbrzychu z dnia 9 lutego 2012 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych przy głosowaniu przez pełnomocnika oraz w głosowaniu korespondencyjnym w referendach gminnych w sprawie odwołania organu jednostki samorządu terytorialnego w trakcie kadencji 2010-2014.

Osoby niepełnosprawne uprawnione do udziału w referendum biorą udział w referendum na takich samych zasadach, jak pozostałe osoby uprawnione do udziału w referendum, jednakże przysługują im poniższe uprawnienia.

I. Prawo do uzyskania informacji o referendum

Osoba niepełnosprawna wpisana do rejestru wyborców w gminie, ma prawo do uzyskiwania informacji o:

- właściwym dla siebie obwodzie głosowania,
- lokalach obwodowych komisji do spraw referendum przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, znajdujących się najbliżej miejsca zamieszkania osoby niepełnosprawnej,
- warunkach dopisania osoby niepełnosprawnej do spisu osób uprawnionych do udziału w referendum w obwodzie głosowania, w którym znajduje się lokal przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- terminie referendum oraz godzinach głosowania,
- przedmiocie referendum, brzmieniu pytań referendalnych, warunkach oraz formach głosowania.

Informacje, o których mowa wyżej, są podawane do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w sposób zwyczajowo przyjęty w gminie .

Informacje te, są także przekazywane przez Burmistrza osobie niepełnosprawnej, na jej wniosek, telefonicznie lub w drukowanych materiałach informacyjnych, w tym w formie elektronicznej. We wniosku, o którym mowa, osoba niepełnosprawna podaje nazwisko, imię (imiona) oraz adres stałego zamieszkania.

II. Prawo do głosowania korespondencyjnego

Głosować korespondencyjnie mogą osoby niepełnosprawne uprawnione do udziału w referendum posiadające orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w rozumieniu

ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 214, poz. 1407 z późn. zm.), w tym także osoby posiadające orzeczenie organu rentowego o:

- 1) całkowitej niezdolności do pracy, ustalone na podstawie art. 12 ust. 2, i niezdolności do samodzielnej egzystencji, ustalone na podstawie art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.);
- 2) niezdolności do samodzielnej egzystencji, ustalone na podstawie art. 13 ust. 5 ustawy wymienionej w pkt 1;
- 3) całkowitej niezdolności do pracy, ustalone na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy wymienionej w pkt 1;
- 4) orzeczenie o zaliczeniu do I grupy inwalidów;
- 5) orzeczenie o zaliczeniu do II grupy inwalidów;

a także osoby o stałej albo długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, którym przysługuje zasiłek pielęgnacyjny.

Zamiar głosowania korespondencyjnego powinien być zgłoszony przez wyborcę niepełnosprawnego Burmistrzowi **najpóźniej w 21 dniu przed dniem referendum, tj. do dnia 1 października 2012r.**(termin wydłużony zgodnie z art. 9 § 2 Kodeksu wyborczego).

Zgłoszenie może być dokonane ustnie, pisemnie, telefaksem lub w formie elektronicznej. Powinno ono zawierać nazwisko i imię (imiona), imię ojca, datę urodzenia, numer ewidencyjny PESEL osoby uprawnionej do udziału w referendum, oświadczenie o wpisaniu tej osoby do rejestru wyborców w gminie, oznaczenie referendum, którego dotyczy zgłoszenie (referendum w sprawie odwołania Burmistrza Miasta Kłodzka oraz Rady Miejskiej w Kłodzku lub tylko w sprawie odwołania Burmistrza Miasta Kłodzka lub tylko w sprawie odwołania Rady Miejskiej w Kłodzku), a także wskazanie adresu stałego zamieszkania, na który ma być wysłany pakiet referendalny. **(wzór stanowi załącznik nr 3 do Postanowienia Nr 3/12 Komisarza Wyborczego w Wałbrzychu z dnia 9 lutego 2012 r.)**.

Do zgłoszenia należy dołączyć kopię aktualnego orzeczenia właściwego organu orzekającego o ustaleniu stopnia niepełnosprawności.

W zgłoszeniu osoba uprawniona do udziału w referendum może zażądać przesłania jej wraz z pakietem referendalnym nakładek na karty do głosowania sporządzonych w alfabecie Braille'a.

Osoba uprawniona do udziału w referendum zostanie skreślona ze spisu w obwodzie właściwym dla miejsca jej stałego zamieszkania i ujęta w spisie osób uprawnionych do udziału w referendum w obwodzie głosowania właściwym dla obwodowej komisji do spraw referendum, wyznaczonej dla celów głosowania korespondencyjnego.

Osoba uprawniona do udziału w referendum, nie później niż 7 dni przed dniem referendum, otrzyma z Urzędu Miasta w Kłodzku pakiet referendalny, którego wzór określa Uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 1 sierpnia 2011 r. w sprawie określenia wzoru i rozmiaru koperty na pakiet wyborczy, koperty zwrotnej, koperty na kartę do głosowania, oświadczenia o osobistym i tajnym oddaniu głosu oraz instrukcji głosowania, stosowanych w głosowaniu korespondencyjnym w obwodach głosowania utworzonych w kraju, **zapakowany w kopertę na pakiet referendalny (wzór stanowi załącznik nr 4 do Postanowienia Nr 3/12 Komisarza Wyborczego w Wałbrzychu z dnia 9 lutego 2012 r.)**, który zostanie doręczony wyłącznie do rąk własnych osoby uprawnionej do udziału w referendum, po okazaniu dokumentu potwierdzającego tożsamość i pisemnym pokwitowaniu odbioru.

Jeżeli osoba uprawniona do udziału w referendum nie może potwierdzić odbioru, doręczający sam stwierdzi datę doręczenia oraz wskaże odbierającego i przyczynę braku jego podpisu.

W przypadku nieobecności osoby uprawnionej do udziału w referendum pod wskazanym adresem doręczający umieści zawiadomienie o terminie powtórnego doręczenia w skrzynce na listy lub,

gdy nie jest to możliwe, na drzwiach mieszkania. Termin powtórnego doręczenia nie może być dłuższy niż 3 dni od dnia pierwszego doręczenia.

W skład pakietu referendalnego przekazywanego osobie uprawnionej do udziału w referendum wchodzi: koperta zwrotna (*wzór stanowi załącznik nr 5 do Postanowienia Nr 3/12 Komisarza Wyborczego w Wałbrzychu z dnia 9 lutego 2012 r.*), karta lub karty do głosowania, koperta na kartę lub karty do głosowania (*wzór stanowi załącznik nr 6 do Postanowienia Nr 3/12 Komisarza Wyborczego w Wałbrzychu z dnia 9 lutego 2012 r.*), oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu na karcie do głosowania (*wzór stanowi załącznik nr 7 do Postanowienia Nr 3/12 Komisarza Wyborczego w Wałbrzychu z dnia 9 lutego 2012 r.*), instrukcja głosowania korespondencyjnego (*wzór stanowi załącznik nr 8 do Postanowienia Nr 3/12 Komisarza Wyborczego w Wałbrzychu z dnia 9 lutego 2012 r.*) i ewentualnie nakładki na karty do głosowania sporządzone w alfabecie Braille'a — jeżeli osoba uprawniona do udziału w referendum zażądała ich przestania.

Na karcie do głosowania osoba uprawniona do udziału w referendum oddaje głos, w sposób określony w informacji znajdującej się w dolnej części karty do głosowania. Należy pamiętać, że znakami „X” są dwie linie przecinające się w obrębie kratki przeznaczonej na oddanie głosu.

Po oddaniu głosu należy kartę lub karty do głosowania umieścić w kopercie oznaczonej „Koperta na kartę do głosowania” i kopertę tę zakleić. Niezaklejenie koperty na kartę do głosowania spowoduje, że karta lub karty do głosowania nie będą uwzględnione przy ustalaniu wyników głosowania.

Zaklejoną kopertę na kartę do głosowania należy włożyć do koperty zwrotnej zaadresowanej na adres obwodowej komisji do spraw referendum.

Do koperty zwrotnej należy także włożyć oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu. Przed włożeniem oświadczenia do koperty należy wpisać na nim miejscowość i datę jego sporządzenia oraz własnoręcznie je podpisać. Niewłożenie oświadczenia do koperty zwrotnej lub niepodpisanie go spowoduje, że karta/karty do głosowania nie będzie/będą uwzględnione przy ustalaniu wyników głosowania.

Kopertę zwrotną należy zakleić i nadać na adres obwodowej komisji do spraw referendum. Nadanie polega na przekazaniu koperty zwrotnej przedstawicielowi Poczty Polskiej, w miejscu zamieszkania osoby uprawnionej do udziału w referendum głosującej korespondencyjnie. Przedstawiciel Poczty Polskiej wyda osobie uprawnionej do udziału w referendum dowód nadania. Nadanie koperty zwrotnej może nastąpić nie później niż ostatniego roboczego dnia przed dniem referendum czyli do 19 października 2012 r.

Osoba uprawniona do udziału w referendum może, **do czasu zakończenia głosowania**, osobiście dostarczyć kopertę zwrotną do obwodowej komisji do spraw referendum, której adres znajduje się na kopercie zwrotnej.

Głosować korespondencyjne (na zasadach przewidzianych dla osób niepełnosprawnych uprawnionych do udziału w referendum) nie mogą osoby niepełnosprawne, które udzieliły pełnomocnictwa do głosowania.

III. Prawo do głosowania przez pełnomocnika

Osoby uprawnione do udziału w referendum posiadające orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, o których mowa w części I informacji dotyczącej głosowania korespondencyjnego oraz osoby uprawnione do udziału w referendum, które najpóźniej w dniu głosowania ukończą 75 lat, mają prawo do głosowania za pośrednictwem pełnomocnika.

Pełnomocnikiem może być osoba wpisana do rejestru wyborców w tej samej gminie, co udzielający pełnomocnictwa do głosowania.

Pełnomocnikiem **nie może być** osoba wchodząca w skład obwodowej komisji do spraw referendum właściwej dla obwodu głosowania osoby udzielającej pełnomocnictwa do głosowania, mężowie zaufania, jak również Burmistrz Miasta Kłodzka oraz radni Rady Miejskiej w Kłodzku.

Pełnomocnictwo można przyjąć tylko od jednej osoby lub od dwóch osób, jeżeli co najmniej jedną z nich jest wstępny (ojciec, matka, dziadek, babka, itd.), zstępny (syn, córka, wnuk, wnuczka, itd.), małżonek, brat, siostra lub osoba pozostająca w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli w stosunku do pełnomocnika.

Pełnomocnictwa udziela się przed burmistrzem lub przed innym pracownikiem Urzędu Miasta w Kłodzku upoważnionym przez Burmistrza do sporządzania aktów pełnomocnictwa do głosowania.

W celu sporządzenia aktu pełnomocnictwa osoba uprawniona do udziału w referendume składa wniosek do Burmistrza Miasta Kłodzka. Wniosek należy złożyć najpóźniej w 10. dniu przed dniem referendum, tj. do dnia 11 października 2012 r. (**wzór stanowi załącznik nr 1 do Postanowienia Nr 3/12 Komisarza Wyborczego w Wałbrzychu z dnia 9 lutego 2012 r.**).

Do wniosku należy dołączyć:

- pisemną zgodę osoby mającej być pełnomocnikiem na przyjęcie pełnomocnictwa (**wzór stanowi załącznik nr 2 do Postanowienia Nr 3/12 Komisarza Wyborczego w Wałbrzychu z dnia 9 lutego 2012 r.**);
- kopię aktualnego orzeczenia właściwego organu orzekającego o ustaleniu stopnia niepełnosprawności, jeżeli osoba uprawniona do udziału w referendume udzielająca pełnomocnictwa w dniu głosowania nie będzie miała ukończonych 75 lat;

Akt pełnomocnictwa jest sporządzany w miejscu zamieszkania osoby uprawnionej do udziału w referendume lub w innym miejscu na obszarze gminy, jeżeli osoba uprawniona do udziału w referendume zwróci się o to we wniosku o jego sporządzenie.

Osoba uprawniona do udziału w referendume ma prawo cofnięcia udzielonego pełnomocnictwa. Cofnięcie pełnomocnictwa następuje przez złożenie najpóźniej na 2 dni przed dniem głosowania, tj. **do dnia 19 października 2012 r.**, stosownego oświadczenia burmistrzowi lub doręczenie takiego oświadczenia właściwej obwodowej komisji do spraw referendum w dniu głosowania.

Osoba uprawniona do udziału w referendume, która udzieliła pełnomocnictwa może głosować osobiście w lokalu obwodowej komisji do spraw referendum, jeżeli wcześniej nie oddał głosu pełnomocnik. Głosowanie osobiste przez osobę uprawnioną, powoduje wygaśnięcie pełnomocnictwa.

Szczegółowe zasady w sprawie sporządzenia aktu pełnomocnictwa do głosowania określa Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 1 września 2010 r. w sprawie sporządzenia aktu pełnomocnictwa do głosowania w wyborach do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz w wyborach wójtów, burmistrzów i prezydentów miast (Dz. U. Nr 170, poz. 1146).

IV. Głosowanie w lokalu dostosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych

Osoba niepełnosprawna uprawniona do udziału w referendume może głosować w wybranym przez siebie lokalu obwodowej komisji do spraw referendum dostosowanym do potrzeb osób

niepełnosprawnych na obszarze gminy. W tym celu powinna ona złożyć wniosek o dopisanie do spisu osób uprawnionych do udziału w referendum w obwodzie właściwym dla tego lokalu.

Wniosek składa się w Urzędzie Miasta w Kłodzku najpóźniej w 14 dniu przed dniem referendum, tj. do dnia 8 października 2012 r. (termin wydłużony zgodnie z art. 9 § 2 Kodeksu wyborczego).

Osoba uprawniona do udziału w referendum zostanie skreślona ze spisu osób uprawnionych do udziału w referendum w obwodzie właściwym dla miejsca stałego zamieszkania.

Informacja o lokalach obwodowych komisji do spraw referendum dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych podana jest do wiadomości publicznej przez Burmistrza w obwieszczeniu o numerach i granicach obwodów głosowania, zamieszczanym, najpóźniej w 30. dniu przed dniem referendum, tj. do dnia 21 września 2012 r.

V. Głosowanie w lokalu obwodowej komisji do spraw referendum przy użyciu nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a

Osoba niepełnosprawna uprawniona do udziału w referendum może głosować w lokalu obwodowej komisji do spraw referendum przy użyciu nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a.

Zamiar głosowania przy użyciu nakładek powinien być zgłoszony Burmistrzowi Miasta Kłodzka najpóźniej **w 14 dniu przed dniem referendum, tj. do dnia 8 października 2012 r.** (termin wydłużony zgodnie z art. 9 § 2 Kodeksu wyborczego)

Zgłoszenie może być dokonane ustnie, pisemnie, telefaksem lub w formie elektronicznej. W zgłoszeniu należy wskazać obwód głosowania właściwy dla miejsca zamieszkania osoby uprawnionej do udziału w referendum.

W dniu głosowania obwodowa komisja do spraw referendum wraz z kartami do głosowania wyda osobie niepełnosprawnej, na jej prośbę, nakładki na te karty. Po oddaniu głosu osoba uprawniona do udziału w referendum obowiązana jest zwrócić komisji obwodowej nakładki na karty.

VI. Korzystanie z pomocy innej osoby w trakcie głosowania w lokalu obwodowej komisji do spraw referendum

Osobie niepełnosprawnej uprawnionej do udziału w referendum, na jej prośbę, może pomagać w głosowaniu w lokalu obwodowej komisji do spraw referendum inna osoba, w tym także niepełnoletnia. Pomoc ta może mieć tylko techniczny charakter; nie może ona polegać na sugerowaniu osobie uprawnionej sposobu głosowania lub na głosowaniu w zastępstwie tej osoby. Dopuszczalne jest, aby na życzenie osoby niepełnosprawnej uprawnionej do udziału w referendum w pomieszczeniu za zasłoną przebywała osoba udzielająca pomocy. Osobą tą nie może być członek komisji ani mąż zaufania.

Natomiast komisja jest obowiązana, na prośbę osoby niepełnosprawnej uprawnionej do udziału w referendum, do przekazania ustnie treści obwieszczeń referendalnych.

Komisarz Wyborczy w Wałbrzychu

/-/ Maciej Ejsmont